

Naše načelno stališče glede sloge

Nasi politični nasprotniki iz slovenskega tabora rabijo kot najmočnejši dokaz proti našemu gibanju oguljeno frazo, da smo mi, namreč krščansko-socialna struja, krivi nesloge v slovenskem taboru in da ta nesloga ubija vsemu narodu veselje do dela in življenja, da je sploh največje narodno zlo. Potrebno je, da o tem izrečemo nekaj besed, ne kakor da bi morda prepričali one, ki bodo vedno naprej gnali svojo lajno, marveč zaradi poštene slovenske javnosti, katera ne vidi zakulisnega politiziranja in se le preveč prepustja vplivom lepe fraze.

Narod brez strank.

To je ideal preprosto mislečega rodoljuba. To je tudi polstoletni ideal lista in političnega društva «Edinosti» v Trstu. Ta ideal je tlapnja. Dokler ni bil naš narod zanešen v vrtince modernega liberalno-demokratskega razvoja, je bila edina politična ideja **narodna probuja**. V tisti dobi je bila sloga mogoča: zupnik in učitelj, zupan in grasijski gospod, tajnik in organist, vse je imelo eno samo misel: spopolniti naš jezik in priboriti mu veljavo. Druge ideje so ostajale v ozadju.

Kako je prišlo do spora?

Otročje je, se kdo očita Kranjcem, da so oni začeli spor kar na lepem iz gorenjske trmoglavosti. Prepričani ni «kranjski», ampak z isto pravico «nemški», «dunajski», «moravski» itd. Tudi zgodovinsko ni res, da se je na Kranjskem začel, kajti začel se je v Gorici z nastopom Antona Mahniča, ki je bil rojen v Kobilju na Krasu. Da se je spor hitreje razvil na Kranjskem, so povzročile ugodnejše splošne razmere, v katerih so se Slovenci kranjske dežele nahajali v primeri z drugimi Slovenci.

Splošni kulturni razvoj v modernem evropskem ozračju je povzročil tudi med Slovenci razdor, kateri se je že prej pojavil pri drugih katoliških narodih. Visokozolska inteligenca je namreč vedno bolj zavijala na pota očitnega brezverstva. Starejši rod je verske dvome držal bolj zase, mlajši pa jih je začel razvijati in zanašati in knjige in časopise ter sploh v svojo javnost. Začelo se je sploh med «boljšimi ljudmi» nekako mišljenje, da je katoliška vera zastarana stvar, ki ne spada v moderni svet; verske resnice, ki se jih uče otroci v katekizmu, da so samo lepe prispodobe in pravljice, ki pa so v bistvu nerresnične; molitev da je za otročaje in stare žene itd. itd.

Kmet in duhovnik sta se držala verske resnice v celnem obsegu. Tako je bila nesloga v bistvu že storjena, le nazunaj se še ni pokazala. Leta 1888. pa je Mahnič s krajevsko odločnostjo treščil med Slovence: «Ali smo še pravi katoliški kristjani ali ne več?». Treba se je bilo odločiti ali za neokrnjeno vero, ali za moderno brezverstvo; v sredi ni nič. In tedaj se je začela javna borba.

Kdo je bil kriv nesloge? Ali tisti, ki je branil staro vero, ali tisti, ki je širil nove zablode? Je li ta borba kakšen samo **kranjski** preprič?

Socialne borbe.

Medtem ko so oznanjevalci novih nauk (liberalci) govorili, da so za napredek, so v socialnih in gospodarskih borbah bili zelo žilavi starokopitneži. Kmet, ki je z letom 1848. prišel do samostojnosti, je v cvetu liberalizma zlezal v dolgove do vratu. Po vaseh so se grozno razpasli oderuhi in magnatje, ki so radi prirejali narodne veselice in gulili ubogi narod ter poganjali kmetije na boben. Leta 1848. pa je tudi izšel Marxov komunistični manifest, s katerim se začenja socialistično gibanje med tovarniškim delavstvom. Vseh teh silnih in zgočih vprašanj niso liberalci resno premisljevali, niti jih prav razumeli. Slovenski narod je bil pri vsem narodnem navdušenju na zelo nevarni poti. Bilo je vsak dan bolj jasno, da ni dovolj vpiti «živijo

Slovenci», temveč rešiti našega kmeta in organizirati delavstvo.

Tedaj je liberalizem popolnoma odvedal.

Katoliški prepoved.

Ko je Mahnič posvetil v temo duhov in se je ločitev začela najprej ob strožje verskih in modroslovnih načelih, tedaj se je pokazalo, da je katolištvo še vedno sveža revolucionarna sila, ki vpliva narodom tem več duhovne moči, čim bolj dosledno se uveljavljajo čista in nepopadena katoliška načela. Bilo je naravno, da je katoliška inteligenca vzela v roke delo za res moderno socialno in gospo-

darsko organizacijo ljudstva. Liberalci so bili pri tem le v napoto ali pa so očitno nasprotovali. Bilo je tudi popolnoma naravno, da se je razvnel politični boj, da so se katoliške sile zamogle oporiti liberalne navlake.

Tedaj so šele zagnali liberalci, da se dela **nesloga** in zdaj da bo narodu gorje in trikrat joji. Tega vpitja se ni nihče bal, delo se je krepko nadaljevalo in danes je slovenski narod po zaslugi Mahničevih in Krekovihih učencev na visku vsakega pametnega napredka ter uživa ugled in spoštovanje v kljub neznatnemu številu.

Kakšen je bil posebej naš razvoj na Primorskem, o tem prihodnjia.

Kako je s politiko

DRUŠTVO NARODOV.

V Ženevi na Švicarskem zborujejo zastopniki raznih držav, katere tvorijo takozvano «Društvo narodov». Ustavimo se najprej pri tem imenu. Ali je to res društvo ali zveza **narodov**? Devetkrat ne. Saj je cela vrsta narodov v Evropi in zunaj Evrope, kateri niso člani tega društva in se jim niti pravica ne daje do imena «narod». Pa je morda društvo «držav»? Je, pa tudi ne vseh. V društvu manjka Amerika, Rusija, Nemčija. Družijo se torej le bivši vojni zavezniki. Politika pa se dela sedaj ravnotako kakor v časih pred vojno. Veliki narodi zatirajo male, večje države grabijo k sebi na veliko, manjše pa za njimi paberkujejo.

O čem so zborovali.

Prazno je brati govore, ki so jih izustili v Ženevi za javnost. Govorili so v samih lepih frazah, povedali pa čisto nič. To kar so se res domenili, bodo držali zase. Najprej je bil govor o garancijskem paktu, to je o pogodbi, da ostanejo sedanje nemške meje nespremenjene. Ta pakt je padel v vodo. Nemški diplomati so znali spretno onemogočiti to pogodbo s tem da so zasejali needinost med nasprotniki. Vidi se, da so se Nemci v vojski naučili nekaj več diplomacije.

Drugo navidez važno vprašanje je odločitev, komu naj pripade dežela Mosul tam v daljnih turških krajih. Turek jo hoče imeti nazaj, ker mu jo je Anglež ugrabil. Dežela je bogata petroleja, zato je Anglež ne da. Društvo narodov bi moralo razsoditi. Vso stvar so spletli tako, da ne bo zamere pri Angležih. Za pomoč v ti reči je moral Anglež obljubiti Francozu delež pri petroleju.

Za narodne manjšine.

Država Litva (na meji med Poljsko in Rusijo) je v Ženevi stavila pomenljiv predlog. Zahtevala je, da se morajo za varstvo manjšin zavezati tudi velike države. V mirovnih pogodbah so samo male države morale podpisati, da ne bodo zatirale malih narodov v svojih mejah. Velike države pa so rekle: Mi smo pa že tako pošteni in pravicoljubni, ni treba da kaj podpisemo; mi ne bomo nikomur niti lasu skrivili. Koj po vojni pa so vse velike države pokazale skrajno nesramno voljo, da bi zatirale jezik in narodnost malih narodov. Zato je Litva zahtevala tudi od njih garancijo za male narode. V svetohlinskem društvu je nastala prava burja protestov. Nobeden noče, da bi se o tem govorilo, ker imajo vsi grozno kosmato vest.

Vidi se, da je v evropski politiki do sile malo poštenja. Vse je denar, moč in topoglava ošabnost. Besede o človekoljubnosti so plesnivi ocvirki na polento iz otrobov. Če pojde tako naprej, je poguba na poti. Evropa je brez vere, brez upanja in brez ljubezni. Posekan hrast je, o katerem pravi Prešeren: «... leži tam, rop trohljivosti požrešne...».

ITALIJA.

Fašistovska vlada se vedno bolj utrjuje. Finančnemu ministru se je posrečilo zaustaviti padanje lire; s tem je vlada dobila zopet nekaj ugleda v javnosti. Mussolini ne prikriva, da misli odpravi-

ti dosednji demokratični način vladanja. Volitve se bodo povsod kolikor mogoče omejile, ali docela odpravile. Zaenkrat so dali v javnost, da nameravajo odpraviti občinske volitve in postaviti povsod komisarije s starim naslovom «podestà».

Opozicija.

Ze dolgo časa je opozicija razdeljena. Salandra, Giolitti in Orlando s svojimi pristasi se udeležujejo ob dani priliki državnozborskih sej, češ da se več doseže v zbornici kakor zunaj. Niti jevi liberalci-demokratje pod vodstvom Amendole, lju-dovci, republikanci, socialisti, edinjaši in socialisti-maksimalisti so od Matteottijeva umora dalje vedno zunaj «na Aventinu». Čim bolj pa se utrjuje Mussolini, prihajajo do spoznanja, da nima pomena več ostajati še nadalje tako v pušavi. Maksimalisti so prvi sklenili, da se ločijo od dosedanje družbe. Za njimi se napravljajo republikanci. Komunisti so pa že od vsega početka delali popolnoma neodvisno politiko in hodili v državni zbor dražiti fašiste.

Dva nasprotna pola.

Tako se je zgodilo, da so v staroliberalnem parlamentu zbrane vse tiste stranke, ki ne priznavajo sedaj veljavne demokratične ustave: fašisti, komunisti, maksimalisti, republikanci. Vsi ti so za spremembo vladne oblike, pa vsak po svoje. Nasprotniki fašistov spekulirajo na to, da bo prej ali slej prenapet lok počil in bo vladna moč skočila njim v naročje. Seveda misli to vsak po svoje: liberalci okoli Sandre in Giolittija mislijo, da jim prične vlada zato, ker so stari in izkušeni; komunisti upajo na splošno zmedo, boljše vizev in sovjet; republikanci bi pustili večinoma vse po starem, le kralja bi radi odstavili in začeli z republiko. Tako ima vsak svojo posebno misel in željo, med tem pa Mussolini mirno dalje gospodari. Ne bo se tako brz zaletel, kakor se kateri nadejajo. Pokazal je že v mnogo slučajev, da je tudi previden, ne samo odločen.

Aventin.

Na Aventinu so torej ostali samo tisti, kateri nočejo nasilne izpremembe vladnega načina: demokratje, ljudovci, socialisti-edinjaši. Ti so sicer odločni nasprotniki Mussolinija, toda z revolucionarnimi strankami se niso mogli dolgo vkup držati. Vprašanje je sedaj, kaj bodo naredili. Eni so zato, da bi vsi vkup šli v parlament, drugi, da bi se ostali zunaj. Socialist Modigliani je baže predlagal, da bi šli v zbornico, pa samo enkrat in bi tam složno izjavili, da odstopijo od poslanske časti, katera je za njih tako brez pomena. Prav lahko se zgodi, da bo ta misel obveljala.

Gradež in Italija

Zgodovina.

Gradež leži na morju in steje 6.000 do-mačinov. Do leta 1893. je bil Gradež zapuščeno gnezdo, ribsko mesto. Takrat so zdravniki preiskali gradeški pesek, ki ga morje splavlja ob breg. Našli so, da ima v sebi nekaj joda, ki je dober za skrofulozne ljudi. Poslali so nekaj bolnikov z Dunaja in res so v nekaj mesecih ozdraveli. Kmalu nato so pripravili kopališče in že prva leta je prihajalo po 500 tujcev, da so se kopali v morski vodi in pekli v pesku, ki ga sonce razgreje.

Kako je letos?

V poletju 1913. je bilo v Gradežu 14.000 oseb. Vojna je tudi Gradež opustošila. Po vojni se je leta 1921. seslo 5000 tujcev, letos pa je doseglo število gostov vrhunec, 16.200 oseb. Od teh je bilo Poljakov do 1000, iz Čehoslovaške države 8000 gostov, iz Avstrije 5000 gostov, 1500 pa Italijanov, 800 Mažarov. Letos je imelo kopališko podjetje, ki je last občine, nad 1 milijon lir čistega dobička. Sedanje kopališko pešeno obrežje je 1 km dolgo, se letos je bodo podaljšali za drugi kilometer. Dosedanje kopališko poslopje bodo razdrli in bolj proti Brbanu bodo postavili krasno poslopje.

Laški strahovi.

Minule tedne so bili vsi laški časniki, zlasti pa tržaški «Piccolo», vsi iz sebe, češ da se po Gradežu sopirijo tuji napisi po trgovinah in obrtnijah, s čimer da zgubiva Gradež čisto italijanski značaj. Resnica je ta, da v Trstu na poštah uradih ne smeš govoriti slovensko, dočim smeš na poštne uradu v Gradežu poljubno govoriti laški, slovenski, češki, nemški. Uradnice znajo streči v vseh jezikih.

Česka odločnost.

Čehi namenoma ne govorijo drugega ko samo češki, zato so trgovci prisiljeni, da imajo češko osebje. Delavske zadruge (Cooperative operaie) imajo debel napis, da se streže v češkem jeziku (Česká ob-sluha). Vse menjalnice, ki jih je 12, imajo tudi češki napis (Směnárna). Neka sla-sčičarna nosi velik napis «Pražské cu-krarství», zraven pa majhen laški napis «Pasticceria». Največja prodajalna sladolea nosi napis: «Gelati — Zmrzlina — Gefrorenes». Po Gradežu najdes več dvo-jezičnih napisov, pri čemer je češčina na prvem mestu. In Gradež je v Italiji, kjer so prefekti strogo prepovedali vsak slovenski napis, če ni na prvem mestu laškega. Pomislimo vrhu tega, da je za občinskega komisarja v Gradežu neki goriški snopar, profesor Mario Camisi.

Gradežani pa se ne menijo za Piccolove čenče, češ: «Mi živimo od Čehov in Nemcev; če nam ti odmanjkajo, nam «Piccolo» uredniki gotovo ne bodo zgube plačali».

ZANIMIVOSTI.

Narodni dar ministru Benešu.

Čehoslovaška javnost je začela akcijo, da se pokloni zunanjemu ministru dr. Benešu kot narodni dar v priznanje njegovih velikih zaslug palači in velepos-estvo kneza Windischgratza.

Kaj dela stari Rockefeller.

Rockefeller, mož 86 let, eden največjih bogatinov na svetu, je pričel zlagati pesmi. Do sedaj je mislil le na petrolej in na dolarje. Časopisi tudi poročajo, da je daroval 53 zvonov neki protestantski cerkvi v spomin svoje pokojne matere; to je eden največjih darov na svetu, stane 70 tisoč dolarjev. Zvonove so ulili na Angleškem; tehtajo 50 tonelov. Največji med njimi tehta 95 stotov.

Rimski senat.

Do 15. maja 1924. je bilo v senatu 393 mož. Od teh je 182 takih, ki so od 70 do 93 let stari. 76 senatorjev ima 65-69 let; 63 senatorjev od 65-69 let; 64 jih je med 60-64 letom; med 40 in 50 letom so samo 4 senatorji. Dočim poslance voli ljudstvo, imenuje senatorje kralj do smrti. Med senatorji jih je 11 iz kraljevske hiše, 8 je princev, 3 vojvodi, 31 grofov, 22 markizov, 11 baronov, 9 plemenitav; drugi so veleindustrijalci, vedetrgovci itd. Več ne rečemo....

Zobozdravniški ambulatorij
TRST, v. Settefontane št. 6

od 9. do 12. ure in od
15. do 19 ure

Ljudske cene.

Dolinski župan Janez Lovriha

Zgodovinska črtica.

Dolinska občina pri Trstu je imela pred 60 leti župana, ki ga sedanji rod ne pozna več. Bil je mož na svojem mestu, strog in pravi veljak. Pa takrat so bili župani res veljaki, ne ko dandanes, ko je le šibka bilka, ki se ziblje po prefektovem vetru. Tedaj so imeli župani tudi priznano moč. To resnico naj dokazemo z eno samo občinsko sejo, ki se je vršila dne 30. prosinca 1871. O tej seji je izšel kasneje tiskan zapisnik, ki vsebuje 28 sklepov znamenite seje. Iz tega sejnega zapisnika je razvidno, kako je skrbel Janez Lovriha za red v občini.

Najprej se župan sklicuje na občinsko postavbo iz leta 1863., po kateri sme županstvo nalagati občanem kazni v denarju, v delu in v zaporu. Občinska seja je stvorila med drugimi tudi te sklepe, ki jih ponatisnemo brez spremembe.

«Kdor en mejač ali tirmen pri zemljiših samovoljno preloži ali ga zatira, bode kaznovan od 1 fl. do 10 fl.» (forint — goldinar).

«Za obraniti lozej poljske poskodbne in tatvine, se zapoveda, da noben občanar nima, brez poprejšnjega oglasa pri županu ali čuvaju, in brez povedati po kaj gre, v ponočnem času, posebno kadar so poljski pridelki, to je žito, sočivje, krompir, repa, zelje, grojzdje in drugo sadje še zvunej, na polje se podati. Prestopnik bode kaznovan od 50 soldu do 2 fl. Kake bode kaznovan pa tudi taisti, katiri bi v znovan bode pa tudi taisti, katiri bi v leckem ali ptujim zgoraj imenovane pridelke pobral ali jih proč nosil, ino sicer po dnevu v pregrehi udoben od 1 fl. do 5 fl., v ponočnem času pak od 2 fl. do 10 fl.»

«Je prepovedano od bolne in cerkne živine meso prodajati, koker druge, človeku ali živalam na zdravju škodljive reči pod kaznijo od 1 do 5 fl.»

Kaj nam z dežele pišejo

PODGRAD.

Resnica bode — to se vidi posebno pri naših snoparjih. Ze skraja so si zbrali naš Podgrad, da bi si ustanovili tukaj gorko gnezdo. Mislili so tako: tukaj je fulk se zabit, bomo delali, kar bomo hoteli; to bo vse naše. Toda Novograjci smo razglasali in čemo se vse njihove krivice, ki mislijo, da morajo ostati skrite. Potem so pa začeli grdo gledati razne osebe, češ ti nas devaž v časopise. Osumili so čisto nedolžne osebe in jih strašili. Ko so pa videli, da znamo vsi pisati v Mali list, so si izmislili drugo: g. Baudaža so prestrašili, da ne sme «Malega lista» prodajati, češ le pisite vanj, a brali ga ne boste. Toda mi Novograjci smo trmoglavi, pa si bomo «Mali list» naročili na dom; tako si se prihranimo pot do Baudaža. Pozivamo tudi druge fante in moze iz sosednjih vasi, naj se naroče na «Mali list». Pokažimo snoparjem, da se ne damo strahovati. Dokler bomo «Mali list» brali, bomo po pravi poti hodili. Da pokažemo svojo dobro voljo, pošljemo danes majhen dar — od malega malo — za «Mali list». Kadar bo več časa in pridemo več v Trst po opravkih, bomo pa tudi kaj novic prinesli seboj, da bo svet vedel, kako se godi po teh krajih.

Novograjc.

DESKLE.

Naša pošta. Pred vojno smo imeli v Desklah pošto v redu ter svojega pismonošo. Po vojni je pa poštna uprava sklenila premestiti pošto v Ložice, odkoder dobivamo vse pošne pošiljke, pisma, časopise i t. d. z veliko zamudo celo osem dni pozneje, če tudi je pismo priporočeno. Zato ni čuda, da se pisma razgube in pridejo v neprave roke ali preko deset rok se le naslovljencu. Čudno se nam zde te razmere, ker Deskle niso kaka zakotna vas ampak precej obljudena z nad 100 hišami. Kje je krivda, da se v tem oziru ničesa ne ukrene, ali pri poštni upravi ali pri občini? Ne vemo se nič jasneja v tem o-

«Je prepovedano ob nedeljah in praznikih med opravilom cerkvene službe božje, igre te baže ki bodi derzati. Igralci bodo plačali vsaki od 1 do 5 fl. Hišnik, pri katirumu se bodo igre derzale, pak plača kazen od 1 do 10 fl.»

«Je prepovedano mladenčam in deklicam ponočne in skrivne skupšine in družbe delati in po vasi okoli hoditi, skozi katire se gerd in pohujsljivi izgledi daje in se mladost zapeljuje. Prestopniki bodo prvi krat na skrivnim posvarjeni, v drugič pa bodo plačali kazen od 1 do 5 fl., v tretje bodo podvojeni v plačilu in v zaporom in postom do 24 ur. — Ponočno kričanje, tako da se spejoči sosedje nagmahujejo namreč po 10 uri zvečer, je oestro prepovedano in prestopnik plača 1 do 5 fl.»

«Vsak krčmar ali oštir, ktiri svojo krčmo po zimi čez 10 uro, in po leti čez 11 uro zvečer in ob nedeljah in praznikih med jutranjo in popoldansko službo božjo odprto derži, bode kaznovan prvi krat od 2 do 5 fl., drugič od 5 do 10 fl. in tretjič zgubi patentno.»

«Prepiri, kreg, zasramovanje in kletvina med starši in otroci, med gospodarji in služabniki, med sosedmi in tudi med zakonskimi ljudmi, iz katirih pohujšanje in slabi izgledi izhajajo, so prepovedani. Prestopniki plačajo kazen od 1 do 5 fl.»

«Kdor po stalah, skednjih, odrin in borjačah z odkrito lučjo okoli hodi, plača kazen od 50 soldu do 2 fl. in kdor po imenovanih krajih in po ulicah, kjer so slamnate strehe, s fajfo brez pokrova tobak ali cigare kadi, plača kazen od 20 soldu do 1 fl.»

Zapisnik z 28 sklepi je podpisal župan Janez Lovriha, Franjo Bole, tajnik županstva, sedem svetovalcev ter 18 odbornikov. Nato so dali zapisnik tiskati ter so ga razglasili.

Sedaj pa povejte, ali ni moral vladati red v taki občini?

ziru, a upamo, da se nam posreči priti do jasnosti in do urejenih postnih razmer v kratkem času. Po čigavi krivdi ni postnega nabiralnika v Desklah? Mali list se prodaja pri g. Medveščku v Desklah, kamor prihaja z veliko zamudo, včasih pa ga sploh ni dobiti. Drugič bomo poročali kaj več o čudnih razmerah v Desklah.

Vasčan.

SEŽANA.

Ker se bo pričelo kmalu novo šolsko leto, stejem si v dolžnost, da opozorim slovenske starše, naj ne zamude predložiti na pristojnem mestu zahteve, da naj se njih otroci v dodatnih urah poučujejo tudi v slovenskem jeziku. Vsak, kdor tega ne stori, je izdajalec svojega naroda!

Kakor lansko leto, bodo tudi letos razni domači agentje potujčevalnice «Lega Nazionale» hodili od hiše do hiše ter skušali slovenske starše preslepiti, da bi dali svoje otroke v potujčevalno gnezdo. Pametni starši vedo, kaj imajo storiti ter bodo tem agentom vrata pokazali. Lansko leto so vlovili nekaj kalinov, letos bodo menda tudi nekaj ščinkovcev in srakoperjev. Slovenski starši pozor!

MEDVEDJE BRDO.

Čez dolgo časa se zopet malo oglasimo. Po raznih nemalih težavah smo uškali tako zaželjene zvočnice. Cela leta sem smo imeli samo enega. Čakali smo potem, da bomo dobili druga dva za vojno odškodnino, pa nas je upanje prevarilo. Tedaj sta cerkvena ključarja začela ljudi nagovarjati, da bi jih sami napravili in reš se je posrečilo. Nabral se je potreben denar in naročili smo zvonove pri tovarni De Poli v Vidmu. Dne 6. septembra smo jih pripeljali na Medvedje brdo in dne 8. je bilo slovesno blagoslovljenje ob navzočnosti številnega ljudstva. Izreči moramo zahvalo ključarjem za trud in vsem darovalcem za prispevke. Bog povrni stotero?

Medveščan.

BREZOVICA.

Večkrat beremo v «Malem listu» o dekletih, kako begajo za fanti in za plesom. V naši vasi pa se dobi taka mati, ki sama svojim hčeram fante lovi. Že dve leti nismo slivovke kuhali, pa če mladenič mimo tiste hiše gre, slivovke ne manjka. Fantje, pozor, ker s slivovke vam ponuja tudi hčer! O mati, mati, pamet je boljša ko zamet! Pomislite, da smo fantje dandanes pametnejši in da nič ne «štimo» take vsiljivosti.

Srečno ušel.

Po čem je lira?

Dne 23. septembra si dal ali dobil:

za 100 dinarjev — 48.— L.
za 100 š. kron — 72.75 L.
za 100 fr. frankov 115.75 L.
za 100 šilingov — 340.— L..
za 1 dolar — 24.35 L.
za 1 funt — 118.75 L.

Tiskarna S. Spazzal - Trst

MALI OGLASI

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vreč. Uvoz in izvoz na vse kraje. Po ugodnih cenah. Tvrda Gastone Dolinar, Trst — Via Ugo Polonio 5.

KUJUJEMO in plačamo po najvišjih cenah drva za kurjavo, oglje, hrastove in bukovne hlode, suhe gobe, med, mleko, jajca, maslo itd. — Kmetijsko-trgovsko društvo — Trst, via Raffineria 4.

TRGOVSKI POMOČNIK mešane stroke, starejša moč, več slovenskega, italijanskega ter nemškega jezika, išče službe, najraje v kakem konsumu ali podružnici; gre tudi v inozemstvo. Naslov pri upravi lista.

Privatna klinika

D. Cicero

v Postojni

izvršujejo se vse kirur-
gične in notranje
operacije

vsa električna zdravljenja

Žarki X.

Kdor rabi

Pohištvo, šivalne stroje Singer
in druge potrebščine za stanovanje

naj si ogleda zalogo pohištva

G. BREINER

TRNOVO

pri Bistrici in OPATIJA, predno
kupi kje drugje.

ALOJZIJ POVH

URAR IN ZLATAR

piazza Garibaldi 2, I. n. Tel. 3-29

Lastna tovarna in delavnica. Pro-
daja, kupuje, popravlja vsakovrstne
predmete. — Korist vsakega je, da
se prepriča o cenah.

Poprave
Spopolnitve

Andrej Purič

Izvršuje

Vsakovrstna stavbena dela. — Zelezne
ograde in omrežja. — Takožnja Izvršitev.
Štedilniki vseh vrst. Izdeluje tudi
zelezne rolettes.

Kovaški mojster

TRST

Via Media 51. 6

ZOBOZRAVNIK

Dr. L. MERMOLJA

specijalist

za zobne in ustne bolezni
sprejema

v Gorici na Travniku št. 5, II.

od 9-12 in od 3-5

Katoliška knjigarna

v Gorici (Montova hiša) ima veliko
izbiro solskih zvezkov, knjig, šestil,
risarskih blokov, črtala, sploh vse
šolske potrebščine v zelo veliki
izberi.

Predaja se na drobno in na debelo.

Cerkvena umetnost - Dober tisk

NOVA TRGOVINA

ENRICO TOFFOLETTO

TRST, Via del Pesce 4

Velika izbira slovenskih molitvenikov,
nabožnih knjig, podob, svetinj in
in drugih nabožnih predmetov.
Cerkvena obleka in potrebščine.

KONKURENČNE CENE.

Eternit

je najboljši za kritje streh

V. JANACH & C.o

ZALOGA: Trst - Trieste (2)

Via Milano št. 12 (pri veliki pošti)

V zalogi ima tudi cevi za vodovode
in stranišča.

JAMSTVO ZA VEČ LET. Tel. 22-42

Josip Ostrouška

Opčine

(VILLA OPICINA)

ZALOGA dvokoles in živalnih stro-
jev «Singer» in potrebščin. — Me-
hanična delavnica za vsa popravila
Prodaja tudi na obroke.

Zadružna tiskarna.

GORICA, VRH PLACUTE, 18.

ima v zalogi nadpise na lepenki
«Pro antistite nostro Aloysio», s
poštnino 3 lire.

Medmestni telefon šte. 253.

Primarij kirurg sanatorija
Villa S. Giusto in občinske
bolnišnice v GORICI

Dr. LOJZE SUSSIG

prej asistent na dunajski vseučiliščni
kliniki profesorja Hohenegga, spreje-
ma vsak delavnik od 2-3 popoldne
Corso Verdi 21-II, telefon šte. 196.

